

Нехемя

Гириш

Нехемя Парс патышасы Артаксерксийн иң якын эмелдарларының бири болуп, Суза галасында яшайды. Гүнлеринң биринде ол Иерусалим шәхериндәки ягдайлары билмек үчин, шол шәхере иберилйәр. Нехемя Иерусалимийнң вейран эдилен диварларыны гөрөнде калбы гамланяр. Ол халка баштутанлык

эдил, Иерусалимийнң диварларыны дикелдйәр. Шәхеринң диварлары дикелдилип, халк галада орнашандан соң, Эзра мүрзе оңа дабаралы ягдайда Худайың Кануныны оқап берйәр. Халк өзүниң гүнәлерини боюн алып, тоба эдйәр. Китап Нехемяның соңкы битирен ишлериниң беяны билен тамамланяр.

Мазмуны

Нехемя Иерусалиме доланып гелйәр	1:1–2:20
Иерусалимийнң диварлары дикелдилйәр.....	3:1–7:73
Худайың Кануны оқаляр ве озал баглашылан әхт беркидилйәр.....	8:1–10:39
Нехемяның соңкы ишлери	11:1–13:31

1-нжи бап

Нехемя Иерусалим хакда аладаланяр

¹Хакаляның оглы Нехемя, ине, шулары гүррүң берди:

– Парс патышасы Артаксерксийн патышалык этмегиниң йигриминжи йылының Кислев айында мен Суза галасындадым. ²Доганларымың бири болан Хананы бирнәче адам билен Яхудадан гелди. Мен олардан есирликден гутулып, аман галан яхудылар хакда ве Иерусалим хакда сорадым.

³Олар маңа: «Есирликден гутулып,

аман галан яхудылар улы бетбагтчылыкда; олар иле масгарадырлар; Иерусалимийнң диварлары юмурылып, онуң дервезелери ода янды» дийип гүррүң бердилер.

⁴Мен бу затлары эшиденимде, отурып агладым ве бирнәче гүнләп ястутдум. Агыз бекләп, гөкдәки Худайдан дилег этдим. ⁵Мен шейле дийдим:

«Эй, Гөгүң Худайы Реб, бейик ве хайбатлы Худай! Сен Өзүңи сөйүп, табшырыкларыңы бержай эдйәнлер билен әхтиңи хем садык сөйгиңи саклаяң. ⁶Гулуң болан мениң ысрайыл халкының Саңа гаршы

эден гүнәсини боюн алып, гижегүндиз Саңа эдйән дилегими эшидеринҗылы, гулагың эшитгир, гөзүң йити болсун. Менем, аталарымам гүнә этдик. ⁷Биз Сениң гулуң Муса берен табшырыкларыңы, парзларыңы, хөкүмлериңи бержай этмән, Сениң гаршыңа жуда эрбет иш этдик.

⁸⁻⁹Гулуң Муса: „Эгер бивепалык этсеңиз, сизи халкларың арасына пытрадарын. Йөне сиз Мана доланып, табшырыкларымы ятда саклап, бержай этсеңиз, сизиң сүргүн эдиленлериңиз ериң аягужунда болсада, Мен олары шол ерден йыгнап, Өз адымың месген тутмагы үчин сайлан ериме гетирерин“ диен сөзлериңи яда сал.

¹⁰Олар Сениң бейик гүйжүң, гудратың билен халас эден Өз гулларың ве халкыңдыр. ¹¹Я Реб, Өз гулуңың дилегине ве Сана хормат гойян гулларыңың дилегини эшит! Өз гулуңың ишини шу гүн Өзүң оңуна эдип, патышаның мана рехими инер ялы эт».

Мен шол вагтлар патышаның сакысыдым.

2-нжи бап

Нехемя Иерусалиме гидйәр

¹Бу вака Артаксерксиң патышалыгының йигриминжи йылының Нисан айында болупды. Шерап гетириленде, мен оны алып патыша узатдым. Шу вагта ченли онуң хузурында мениң гуссалы болан пурсадым ёкды. ²Онсоң патыша маңа: «Сыркав дәл халыңа не бейле йүзүң салык? Бу йүрек гуссасындан башга хич зат дәлдир»

дийди. Мен жуда горкдум. ³Мен патыша шейле жогап бердим: «Патыша узак яшасын! Аталарымың мазарлары ятан шәхери хараба өврүлип, дервезелери ода яныпдыр, онсон нәдип мениң йүзүм салык болмасын?» ⁴Патыша менден: «Ислегиң нәме?» дийип сорады. Мен Гөгүң Худайындан дилег этдим. ⁵Онсоң мен патыша шейле жогап бердим: «Эгер патыша оңласа ве мен сизиң назарыңызда хормат газанан болсам, онда мени Яхуда, атабабаларымың мазарлары ятан шәхериң диварларыны дикелтмәге гойбер». ⁶Патыша (ша аялы-да онуң янында отырды) менден нәче вагтлык гитжекдигими ве хачан доланып гелжекдигими сорады. Мен патыша белли бир мөхлети айданымдан соң, ол мени гойбермәге разы болды. ⁷Соңра мен патыша: «Эгер патыша оңласа, ол Яхуда барянчам мени гечирерлери ялы, менден Евфрат дерясының гүнбатырындакы велятың хәкимлерине хатлар иберилсин. ⁸Шейле хем патыша токайының сакчысы Асафа, ыбадатхана галасының дервезелери үчин, шәхериң диварлары ве мениң яшажак өйүмиң пүрслери үчин агач берер ялы хат берсин» дийдим. Худайымың ялкамагы билен патыша мениң дилегими битирди.

⁹Патыша мениң яным билен гошун серкерделерини, атлылар ёллады. Онсоң мен Евфрат дерясының гүнбатырындакы велятың хәкимлериниң янына барып, олар патышаның хатларыны бердим. ¹⁰Эмма хоронлы Санбаллат ве Аммон велятының векили Тобыя бир адамың ысрайыл халкының бәхбидини арап гелендигини эшиденлеринде, гахаргазаба мүндүлер.

¹¹Мен Иерусалиме гелип, ол ерде үч гүн болдум. ¹²Соңра гиже туруп, яныма бирнөче адам алдым. Иерусалим хакында Худайымың калбыма нөме сандыгыны хич киме айтмадым. Янымда мүнүп барян эшегимден башга мал ёкды. ¹³Мен гиже Деревезесинден чыктым. Шагал чешмесиниң яны билен Дөкүн деревезесине ченли гидип, Иерусалимиң йыкылан диварларыны, ода янан деревзелерини гөзден гечирдим. ¹⁴Соңра мен Булак деревезесине ве Патыша ховзуна гитдим. Эмма ол ерде эшегим гечер ялы ер ёкды. ¹⁵Онсоң мен гиже дерэниң ичи билен ёкарык галып, дивары гөзден гечирдим. Соңра мен ызыма доланып, Деревезесинден ызыма доландым. ¹⁶Шәхер баштутанлары мениң нирә гиденими ве нөме эденими билмедилер. Мен энтек яхудылар, руханылар, беглере, шәхер баштутанларына ве иши ерине етирмәге гатнашжак бейлеки адамлар хич зат айтмандым.

¹⁷Соңра мен олар: «Иерусалимиң хараба өврүлип, онуң деревзелериниң ода янандыгы зерарлы бизиң нәхили эжир чекйәндигимизи сизиң өзүңиз гөрүп дурсуңыз. Мундан артык вежера болуп йөрмезлик үчин, гелиң, Иерусалимиң диварыны дикелделиң!» дийдим. ¹⁸Мен олар Худайымың маңа нәхили көмек эдендигини ве патышаның маңа айдан затларыны гүррүң бердим. Онсоң олар: «Гелиң, ише башлалың!» дийшип, бу оңат иш үчин биллерини берк гушадылар. ¹⁹Эмма хоронлы Санбаллат, аммон эмелдары Тобья ве Гешем арап дагы муны эшиденлеринде, бизи эсгермезлик эдип, бизиң үстүмизден гүлүп: «Бу этжөк болян

задыңыз нөме? Патышаның гаршысына питне турузмакчы болярмысыңыз?» дийдилер. ²⁰Онсоң мен олар: «Гөгүң Худайы ишимизи оңуна салар. Онуң гуллары болан биз гурлушык ишине башларыс. Эмма сизиң велин, Иерусалимде не пайыңыз, неде хак-хукукларыңыз бар» дийип жогап бердим.

3-нжи бап

Иерусалимиң диварлары тәзеден гуруляр

¹Онсоң баш руханы Эляшып ве онуң руханы доганлары Гоюн деревзесини тәзеден гуруп, онуң гапыларыны отуртдылар. Онсоң олар дивары Йүзлер диңине ве Хананел диңине ченли гуруп, оны хем Худая багыш этдилер. ²Эляшың гапдалында Ерихонның халкы гурырды. Оларың гапдалында болса Имриниң оглы Закур гурырды. ³Хасенаның огуллары Балык деревзесини бина этдилер. Олар онуң пүрслерини гоюп, деревзениң гапыларыны ерине отурдып, нурбатларыны ве килтлерини дакдылар. ⁴Оларың гапдалындакы дивар бөлүмини Хакосың агтыгы, Урияның оглы Меремот дикелтди. Оларың гапдалындакы дивар бөлегини Мешезабелиң агтыгы, Берекяның оглы Мешуллам дикелтди. Оларың гапдалындакы дивар бөлегини болса Багананың оглы Садок дикелтди. ⁵Оларың гапдалындакы дивар бөлегини тековалылар дикелтдилер. Йөне оларың беглери баштутанлары тарапындан белленен иши этмекден йүз өвүрдилер.

⁶Пасеяның оглы Ёяда билен Бесодяның оглы Мешуллам Көне деревзени

дикелтди. Олар пүрслери гоюп, дөрвезэниң гапыларыны ерине отурдып, онуң нурбатларыны ве килтлерини дакдылар. ⁷Оларың гапдалындакы дивар бөлегини гибгонлы Мелатя билен меронотлы Ядон Евфрат дерясының гүнбатырындакы веляатың хөкүмдарының голастындакы Гибгоның ве Миспаның яшайжылары билен биле дикелтдилер. ⁸Оларың гапдалындакы дивар бөлегини зергәрлерден Хархаяның оглы Узыел дикелтди. Онуң гапдалында болса атыр ясайжылардан болан Хананя дивары дикелтди. Олар Иерусалими тә Гиң дивара ченли беркитдилер. ⁹Оларың гапдалындакы дивар бөлегини Иерусалимиң этрабының ярысының хәкими Хуруң оглы Репая дикелтди. ¹⁰Оларың гапдалында Харумапың оглы Едая өз өйүниң гаршысындакы дивар бөлегини дикелтди. Онуң гапдалындакы дивар бөлегини Хашабнеяның оглы Хатуш дикелтди. ¹¹Харымың оглы Малкыя билен Пахатмовабың оглы Хашуп диварың башга бир бөлегини ве Тамдырлар диңини дикелтдилер. ¹²Онуң гапдалындакы дивар бөлегини Иерусалим этрабының галан ярысының хәкими Халлохешиң оглы Шаллум ве онуң гызлары дикелтдилер.

¹³Ханун ве зановалылар Деревезесини дикелдип, онуң гапыларыны отурдып, нурбатларыны ве килтлерини дакдылар. Олар Дөкүн дөрвезесине ченли диварың муң тирсек аралыгыны дикелтдилер. ¹⁴Бейтхакерем этрабының хәкими Рекабың оглы Малкыя Дөкүн дөрвезесини дикелтди. Ол дөрвезэни тәзеден бина

эдип, онуң гапыларыны отуртды ве нурбатларыны, килтлерини дакды.

¹⁵Миспа этрабының хәкими Колхозениң оглы Шаллум Булак дөрвезесини дикелтди. Ол дөрвезэни тәзеден бина эдип, онуң үстүни басырды, гапыларыны ерине отурдып, онуң нурбатларыны ве килтлерини дакды. Шейле хем ол патыша багының янындакы Шела ховзуның диварыны тә Давут шәхеринден ашак инйән басганчаклара барянча гурды. ¹⁶Шаллумдан соң Бейтсур этрабының ярысының хәкими Азбугың оглы Нехемя Давут гонамчылыгының гаршысындан тә эмели ховза ве эдермен уршужыларың өйүне ченли болан дивары дикелтди.

¹⁷Онуң гапдалындакы дивар бөлегини левилер дикелтдилер: Банының оглы Рехум онуң гапдалындакы дивары дикелтди; Кегила этрабының ярысының хәкими Хашабя өз этрабы үчин бир дивар бөлегини дикелтди. ¹⁸Онуң гапдалында оларың гарындашлары, Кегила этрабының ярысының хәкими Хенададың оглы Биннуй^a бейлеки дивар бөлегини дикелтди. ¹⁹Биннуйың гапдалында диварың өврүлйән еринден горхана учудының габадында болан диварың бинят дирегини Миспаның хәкими Ешуваның оглы Эзер дикелтди. ²⁰Эзерден соң диварың өврүлйән еринден, баш руханы Эляшыбың өйүниң гапысына ченли дивары Закайың оглы Барук дикелтди. ²¹Барукдан соң Эляшыбың өйүниң гапысындан тә өйүң гутарян ерине ченли аралыкдакы дивары Хакосың агтыгы, Урияның оглы Меремот дикелтди.

^a 3:18 **Биннуй** – кәбир голязмаларда *Бавай*. Серет: Нех 3:24.

²²Меремотдан соң Иерусалимин төвөрек-дашындакы ерлерден гелен руханылар диварың бир бөлегини дикелтдилер. ²³Оларың гапдалында Бенямин билен Хашуп өз өйлөрүнүн габадындакы дивар бөлегини дикелтдилер. Оларың гапдалында Ананяның агтыгы, Магасеяның оглы Азаря өз өйүнүн янындакы дивар бөлегини дикелтти. ²⁴Онуң гапдалында Хенададың оглы Биннуй Азаряның өйүндөн диварың өврүмине – бурча ченли болан дивар бөлегини дикелтти. ²⁵⁻²⁶Узайың оглы Палал дивар өврүмүнүн гаршысыны ве гаравулхана ховлусының янындакы ёкаркы көшгүң диңини дикелтти. Онуң гапдалында Парошың оглы Педая билен Офелде яшаян ыбадатхана хызматкэрлери гүндогарда Сув дөвезесинин габадына ве гаравул диңине ченли аралыкдакы дивар бөлегини дикелтдилер. ²⁷Онсоң тековалылар бейик гораг диңинин гаршысындакы Офел диварына ченли болан аралыгы дикелтдилер. ²⁸Руханылар Ат дөвезесинден башлап, демиргазыга тарап херси өз өйлөрүнүн габадындакы дивары дикелтдилер. ²⁹Оларың гапдалында Иммериң оглы Садок өз өйүнүн габадындакы дивар бөлегини дикелтти. Онуң гапдалында Гүндогар дөвезесини саклаян Шеканяның оглы Шемагя бир дивар бөлегини дикелтти. ³⁰Онуң гапдалындакы дивар бөлүмини Шелемяның оглы Хананя билен Салапың алтынжы оглы Ханун дикелтдилер. Оларың гапдалында Берекияның оглы Мешуллам өз өйүнүн габадындакы дивар бөлегини дикелтти. ³¹Онуң гапдалындакы дивар бөлүмини зергэрлерден болан Малкыя Гөзден гечиреш

дөвезесинин гаршысында болан ыбадатхана хызматкэрлеринин хем-дө тэжирлериң өйүнө ченли болан аралыгы ве бурчдакы ёкаркы отага ченли болан аралыгы дикелтти. ³²Бурчда ерлешен ёкаркы отаг билен Гоюн дөвезесинин аралыгындакы дивар бөлегини зергэрлер билен тэжирлер дикелтдилер.

4-нжи бап

Нехемя ише пәсгел берйәнлерден үстүн чыкяр

¹Санбаллат бизиң дивары өрүп йөренимизи эшиденде, гаты гахарланды. Ол газап донуны гейип, яхудыларың үстүндөн гүлмөге башлады. ²Санбаллат өз яранларының ве Самария гошунуның өңүндө шейле дийди: «Бу болгусыз яхудылар нөме эдип йөрлер? Олар хемме зады тәзеден гуррайжаклармыка? Я-да гурбанлык бержекмикәлер? Олар иши бир гүнүң ичинде тамамларыс өйдйәрмикәлер? Олар зир-зибил үйшмегинден алнан ве янан дашлардан дивар галдырайжаклармыка?» ³Онуң янындакы аммонлы Тобыя шейле дийди: «Оларың гурян даш диварының үстүнө тилки мүнсе-дө йыкылар!» ⁴Эй, Худайымыз, оларың бизи нөхили масгаралаяндыкларыны эшит! Бизе атян мыжабатларыны өз башларындан индерип, олары ят үлкеде, есирликде талаңа бер! ⁵Оларың языкларының үстүни басырма, гүнәлерини назарындан сыпдырма, чүнки олар бизиң – гурлушыкчыларың гөвнүнө дегдилер. ⁶Муңа гарамздан биз дивары тәзеден гурдук; тутуш дивар бирикдирилип, онуң бейиклиги ярысына етирилди, чүнки халк ишлемеги йүрегине дүвди.

⁷Эмма Санбаллатдыр Тобья, арап-лардыр аммонлар ве ашдотлылар Иерусалим диварларының гурлушыгының үстүнликли амала ашырылындыгыны, дивар гәдиклериниң битирилип баряндыгыны эшиденлеринде, гаты гахарландылар. ⁸Онсоң оларың хеммеси гелип, Иерусалиме гаршы урушмак ве онда алжыраңылык дөрөтмөк үчин дил дүвүшдилер. ⁹Онсоң биз өз Худайымыза дилег этдик ве олардан горанмак үчин, гиже-гүндиз гаравул гойдук. ¹⁰Эмма яхударлар: «Йүк дашаянлар гүйчден гачяр, йыкык-юмруклар болса гаты көп; шонуң үчинем биз дивары өрүп билмерис» дийишйәрдилер. ¹¹Душманларымыз хем: «Үстлерине баранымызы дуйманкалар, биз олары өлдүрип, иши тогтадарыс» диййәрмишлер. ¹²Оларың янында яшаян яхудылар гелип, bize: «Душманларымыз чар тарапдан bize хужүм этжеклер» дийип, гайта-гайта айтдылар. ¹³Шонуң үчин мен диварың пестерлериниң аңырсындакы ачык мейданда халкы уруглары боюнча, гылычлары, найзалары ве яйлары билен дуруздым. ¹⁴Онсоң мен беглере, баштутанлара ве бейлеки дуранлара бирлай гөз айлап, шейле дийдим: «Олардан горкмаң! Бейик ве хайбатлы Ребби ятлаң! Гарындашларыңыз, огулларыңыз, гызларыңыз, аялларыңыз ве өйлериңиз үчин сөвешин!»

¹⁵Душманларымыз оларың ниетлериниң bize аяндыгыны ве Худайың оларың ниетлерини баша бардырманлыгыны эшиденлеринде, бизиң хеммәмиз дивар гурмага, херимиз

өз ишли-ишимизе гайдып бардык. ¹⁶⁻¹⁷Шол гүнден башлап, мениң адамларымың ярысы дивар гурлушыгында ишледи; бейлеки ярысы-да найзалары, галканлары, яйлары ве совутлары билен горагда дурдулар. Баштутанлар хем дивар гуриян яхударлары гөз астында сакладылар. Йүк дашаянлар бир эллери билен ишләп, бейлеки эллеринде яраг тутдулар. ¹⁸Гурлушыкчыларың хеммесиниң ишлейәркәлер-де биллери гылычлыды. Сурнайчы болса мениң янымда дурды. ¹⁹Мен беглере, баштутанлара ве халкың галанына: «Иш көп ве онуң герими гиң, диварың үстүнде биз дагынык ве бири-биримизден узак. ²⁰Шонуң үчин сиз сурнай сесини эшиден бадыңызга бизиң янымыза йыгнанышын. Худайымыз бизиң үчин сөвешер» дийдим. ²¹Шейдип, биз хер гүн дан атандан Гүн батянча ишледик, адамларың ярысы найзалар гөтерди. ²²Шол вагт мен ене-де халка йүзленип: «Гиже бизи горап, гүндизем ишләр ялы, гой, хер ким өз хызматкәри билен Иерусалимде гиже ятымлык галсын» дийдим. ²³Шейдип, не мен, не гарындашларым, не хызматкәрлерим, не-де ызымдакы жанпеналарым – хич биримиз эшигимизи чыкармадык. Ярагларымыз хем саг элимиздеди ^a.

5-нжи бап

Нехемя гарыплара көмөк эдйәр

¹Бираз вагт геченсоң, биртопар адам ве оларың аяллары өз яхуды доганларындан яңа ахы-нала этдилер. ²Кәбирлери: «Огулларымыз ве гызларымыз

^a 4:23 Ярагларымыз хем саг элимиздеди – я-да Сув алмага гиденде-де, хер кимиң ярагы элиндеди.

билен биз көплүкдирис; дири галарымыз ялы, bize галла берилсин» дий-йәрдилер. ³Кәбирлери-де: «Биз ачлык зерарлы галла алжак болуп, еримизи, өйүмизи, үзүмчилигимизи гиреве гойдук» дий-йәрдилер. ⁴Оларың: «Биз патышаның экин еримизе, үзүмчилигимизе саян салгыдыны төлемек үчин, пул карз алдык. ⁵Бизиң сүңнүмизем, аслымызам бейлеки яхудаларыңкы билен бирдир. Чагаларымызам шоларың чагасындан кем дәл. Муңа гарамаздан, биз огулларымызы, гызларымызы гулчулыга бермели болярыс. Гызларымызың-а эййәм гырнак боланлары-да бар. Эмма бизиң этжек алажымыз ёк, себәби экин еримизем, үзүмчилигимизем башга адамларың элинде» дий-йәнлери-де барды.

⁶Оларың дады-перятларыны ве арзшикаятларыны эшиденимде, мениң гаты гахарым гелди. ⁷Бу затлар хакда ойланып, беглере хем баштутанлара кәедим. Мен оlara: «Сизиң хер бириңиз өз халкыңыза гөтеримине пул берйәрсиниз» дийдим. Онсоң оларың гаршысына улы жемагаты йыгнап, шейле дийдим: ⁸«Биз ягдайымызың чатдыгындан, башга миллетлере сатылан өз яхуды доганларымызы ызына сатын алдык. Эмма сиз хатда өз гарындашларыңызы-да гулчулыга сатырсыңыз; соң биз олары ызына сатын алмалы болярыс!» Олар дымып, диере сөз тапмадылар. ⁹Онсоң мен: «Сизиң бу эдйән ишиңиз говы дәл. Бизе душман болан миллетлериң гыжалатындан гутулмак үчин, Худайымызың горкусында гезмели дәлмисиңиз?» дийдим. ¹⁰Мунуң үс-тесине-де, мен, мениң доганларым

ве мениң хызматкәрлерим хем оlara пул ве галла карз берйәрис. Гелиң, шу гөтеримине зат бермеги бес эделиң. ¹¹Шу гүнүң өзүнде оларың экин ерлерини, үзүмчилигини, зейтун багларыны, өйлерини, пулдан, бугдайдан, шерапдан ве ягдан алан гөтеримиңизи оlara ызына гайдып бериң. ¹²Шонда олар: «Биз эдил сениң айдышың ялы эдерис. Буларың хеммесини ызына берерис ве олардан хич зат талап этмерис» дийдилер. Онсоң мен руханылары чагырып, әхли ёлбашчыlara берен сөзлерини бержай этжекдиклерине руханыларың өңүнде ант ичирдим. ¹³Мен донумың сыйыны силкип: «Эгер-де ким шу берен сөзүнден дәнсе, Худай оны эдил дон сыйының силкилип бошадылышы ялы өйүнден, ишинден махрум этсин. Олар әхли задындан жыда дүшсүн» дийдим. Бүтин жемагат хем муны макуллап: «Омын!» дийшип, Реббе алкыш айтдылар. Халк берен вадасыны ерине стирди.

Нехемяның сахылыгы

¹⁴Яхуда юрдуна хәкимлиге белленен гүнүмден, ягны Артаксерк патышаның йигриминжи йылындан отуз икинжи йылына ченли – он ики йыллап мен-де, мениң доганларым-да хәкиме махсус нахарланмадык. ¹⁵Менден өңки болан хәкимлер велин халкың бойнуна агыр йүк болуп, олар илатдан бир гадак ^a күмүшден дашары азык, шерап алян экенлер. Оларың хатда хызматкәрлери-де халкың үстүнден хөкүм сүрийән экенлер. Эмма мен Худайдан горкяндыгым үчин

^a 5:15 *Бир гадак* – еврейче *кырк шекел*. Бу такм. 500 гр деңдир.

бейле иш этмедим. ¹⁶Мен әхли гүй-жүми диварың гурлушыгына сарп этдим. Өзүмизе ерем талап этмедим. Хызматкәрлеримнің хеммеси-де иш үстүнде болдулар. ¹⁷Сачагымың башында бизе өзге миллетлерден геленлерден башга-да, яхудылардан ве оларың баштутанларында ыбарат йүз элли адам нахарланарды. ¹⁸Хер гүн нахар үчин бир өкүз билен алты саны семиз гоюн сойларды. Шейле хем маңа товуклар биширилип, хер он гүнден дүрли шераплар болдан бол гетирилерди. Эмма мен халкың нәхили агыр гүзеран гөрийэндигини билйәрдим, шонуң үчинем мен хәкиме берилмели азык мөчберини талап этмедим. ¹⁹Эй, Худайым, бу халка эден әхли хызматларым үчин мени ягшылыкда ятла!

6-нжы бап

Нехемяның гаршысына гуралан дилдүвшүклер

¹⁻²Санбаллат, Тобья, Гешем арап ве бейлеки душманларымыз мениң дивары гуруп гутардандыгымы, онда екеже гәдигиң хем галмандыгыны (дервезелер энтек ерине отурдылмадык хем болса) эшиденлеринде, Санбаллат билен Гешем мениң яныма адам иберип: «Гел, Оно дүзлүгиндәки бир обада душшалы» дийдилер. Олар маңа каст этмеги йүреклерине дүвүпдилер. ³Мен хем олар чапар ёллап: «Мен бу вагт гаты важып иш билен мешгул, шонуң үчин барып билжек дәл. Онсоңам мен сиңиң яныңыза барып гелиәнчәм, нәме иш дурсунмы?» дийдим. ⁴Шейле хабар билен олар мениң яныма дөрт гезек чапар ёлладылар. Мен хем олары

хер гезек шол бир жогап билен гайтардым. ⁵Бәшинжи гезек Санбаллат өз хызматкәриниң элине ачык хат берип, оны мениң яныма иберди. ⁶Ол хатда шейле языланды: «Миллетлер арасында шейле гүррүң бар, муны Гешем хем тассыкляяр. Сен ве яхудылар питне турузжак болярмышыңыз. Дивары-да шонуң үчин гуруп йөрмүшиниз. Айдышларына гөрә, сен олар патыша болмалымышың. ⁷„Яхуданың патышасы бар“ дийип, өзүң хакда Иерусалимде вагыз этдирмек үчин пыгамберлер хем белләпсиң. Айдышларына гөрә, бу затларың хеммесини патыша хабар бержекмишлер. Шонуң үчинем, гел, биле маслахат эдели». ⁸Онсоң мен онуң янына адам иберип: «Сениң бу дийән затларың хич бири-де эдиленок. Буларың әхлиси сениң өз тосламан» дийдим. ⁹Чүнки оларың хеммеси би-зи горкузмак ислейәрдилер ве: «Эллери ишден совап, иш тогтар» дийип пикир эдйәрдилер. Шонуң үчинем мен иши довам этмек үчин Худайдан гүйч-кувват диледим.

¹⁰Онсоң мен өйүнден чыкман отуран Мехейтабелиң агтыгы, Делаяның оглы Шемагының өйүне гелдим. Ол маңа: «Гел, икимиз Худайың өйүнде, ички отагда душшалы. Ички отагың гапыларынам япалы, чүнки олар сени өлдүрмәге гелерлер. Олар хөкман шу гиже сени өлдүрмәге гелерлер» дийди. ¹¹Эмма мен: «Мениң ялы адам гачармы? Хей-де мениң ялы адам дири галмак үчин ички отагда гизленерми? Ёк, мен ички отага гиржек дәл!» дийдим. ¹²Шемагыны Худайың ибермәндигине гөз етирдим. Ол хамала бир пыгамбер хөкмүнде маңа шу затлары дийди, себәби Тобья

билен Санбаллат оны хакына тутупдылар. ¹³Ол мени горкузып, мениң шейле херекет эдип, гүнә газанмагыма итерги бермек максады билен хакына тутулыпды. Мен шейле эдәен болсам, олар мени биабрай эдип кемсидип билжекдилер.

¹⁴Эй, Худайым, Тобья билен Санбаллатың бу эден ишлерини унутма, шейле хем, пыгамбер аял Ногадя билен мени горкузмак ислән бейлеки пыгамберлериң эденлерини хем унутма!

Дивар гурлушыгы тамамланяр

¹⁵Элли ики гүнден соң, Элул айының йигрими бәши гүни ^a дивар гурлушыгы тамамланды. ¹⁶Бизиң душманларымызың ве төверегимиздәки миллетлериң әхлиси муны эшиденлеринде, гаты горкуп, муны өзлери не кемлик билдилер. Себәби олар бу ишиң Худайымызың көмеги билен эдилендигине гөз етирдилер. ¹⁷Мундан башга-да, шол гүнлер Яхуданың беглери Тобья көп хат ёлладылар. Тобьяның хатлары хем олара гелди. ¹⁸Яхудада көп адам Тобья билен касам эдишипди, чүнки Тобья Араның оглы Шеканяның гиевсиди. Онуң оглы Ехоханан хем Берекияның оглы Мешулламың гызына өйленипди. ¹⁹Шейле хем олар мениң янымда онуң ягшы ишлери хакда гүррүң этдилер. Мениң диййән сөзлерими хем оңа етирдилер. Тобья-да мени горкузжак болуп, маңа хатлар ёллады.

7-нжи бап

¹Ине, дивар өрүлип, гапылар ерине отурдылды, дөвезебанлар,

айдымчылар, левилер белленди. ²Онсоң мен доганым Хананы билен галаның серкердеси Хананы Иерусалиме хәким эдип белледим. Чүнки ол ынамдар адам болуп, көплере гаранда, Худайдан хас гаты горкярды. ³Мен олара шейле табшырык бердим: «Гүн гызянча, Иерусалимиң дөвезелери ачылмасын. Гүн яшан чагы, энтөк дөвезебанлар нобатчылыктан гитмәнкәлер, гапылары гулпласындлар. Иерусалимиң илатындан гаравуллар гоюң; оларың кәбири өз горамалы ерлеринде ве бейлекилери болса өз өйлериниң өңүнде болсунлар».

Сүргүнден гайдып геленлериң санавы

(Эзра 2:1-70)

⁴Шәхер гиң хем улуды, эмма онуң ичиндәки илат велин азды, жайлар салынманды. ⁵Онсоң несиллери боюнча хасаба алмак үчин беглери, баштутанлары ве халкы үйшүрмеги Худайым йүрегиме салды. Мен есирликден илкинжи доланып геленлериң несиллери билен гечирилен илат язувыны гөзләп тапдым. Онда шулар языланды: ⁶Бабыл патышасы Небукаднесар тарапындан есир алнып, Бабыла сүргүн эдиленлериң несиллеринден Иерусалимдәки ве Яхудадакы өз галаларына гайдып геленлери, ине, шуларды: ⁷Зерубабыл, Ешува, Нехемя, Азаря, Рагамя, Нахаманы, Мордекай, Билшан, Мисперет, Бигвай, Нехум ве Багана дагы билен гелдилер.

Ысрайыл халкының эркек адамларының саны: ⁸Парошың несиллери: ики мүң бир йүз етмиш ики адам;

^a 6:15 Элул айының йигрими бәши гүни – бу 2-нжи октябрдыр.

⁹Шепатяның несиллери: үч йүз етмиш ики адам; ¹⁰Араның несиллери: алты йүз элли ики адам; ¹¹Ешуваның ве Ёвабың неслинден – Пахатмовабың несиллери: ики мүн секиз йүз он секиз адам; ¹²Эйламың несиллери: бир мүн ики йүз элли дөрт адам; ¹³Затуның несиллери: секиз йүз кырк бәш адам; ¹⁴Закайың несиллери: еди йүз алтмыш адам; ¹⁵Биннуың несиллери: алты йүз кырк секиз адам; ¹⁶Бейбаың несиллери: алты йүз йигрими секиз адам; ¹⁷Азгадың несиллери: ики мүн үч йүз йигрими ики адам; ¹⁸Адоны-камың несиллери: алты йүз алтмыш еди адам; ¹⁹Бигвайың несиллери: ики мүн алтмыш еди адам; ²⁰Адиниң несиллери: алты йүз алтмыш бәш адам; ²¹Атериң, ягны Хизкияның несиллери: тогсан секиз адам; ²²Хашумың несиллери: үч йүз йигрими секиз адам; ²³Безайың несиллери: үч йүз йигрими дөрт адам; ²⁴Харыбың несиллери: бир йүз он ики адам; ²⁵Гибгоның несиллери: тогсан бәш адам; ²⁶Бейтуллахамың ве Нетопаның яшайжылары: бир йүз сегсен секиз адам; ²⁷Анатодың яшайжылары: бир йүз йигрими секиз адам; ²⁸Бейтазмаведиң яшайжылары: кырк ики адам; ²⁹Кирятегарымың, Кепираның ве Бееродың яшайжылары: еди йүз кырк үч адам; ³⁰Раманың ве Гебаның яшайжылары: алты йүз йигрими бир адам; ³¹Микмашың яшайжылары: бир йүз йигрими ики адам; ³²Бейтелиң ве Айың яшайжылары: бир йүз йигрими үч адам; ³³Бейлеки Небоның яшайжылары: элли ики адам; ³⁴Бейлеки Эйламың несиллери: бир мүн ики йүз элли дөрт адам; ³⁵Харымың несиллери: үч йүз йигрими адам; ³⁶Ерихоның несиллери: үч йүз кырк бәш

адам; ³⁷Лодуң, Хадыдың ве Ононың несиллери: еди йүз йигрими бир адам; ³⁸Сенаның несиллери: үч мүн докуз йүз отуз адам.

³⁹Руханылар: Ешуваның ковумындан Едаяның несиллери: жеми докуз йүз етмиш үч адам; ⁴⁰Иммериң несиллери: бир мүн элли ики адам; ⁴¹Пашхурың несиллери: бир мүн ики йүз кырк еди адам; ⁴²Харымың несиллери: бир мүн он еди адам; ⁴³левилер: Ходавяның несиллери, ягны Ешуваның ве Кадмыелиң несиллери: етмиш дөрт адам; ⁴⁴айдымчылар: Асафың несиллери бир йүз кырк секиз адам; ⁴⁵дервезебанлар: Шаллумың, Атериң, Талмоның, Акубың, Хатытаның, Шобайың несиллери: бир йүз отуз секиз адам; ⁴⁶ыбадатхана хызматкәрлери: Сиханың, Хасупаның, Табаготың, ⁴⁷Кейросың, Сиганың, Падоның, ⁴⁸Лебананың, Хагабаның, Шалмайың, ⁴⁹Хананың, Гидолың, Гехарың, ⁵⁰Реяяның, Ресиниң, Некоданың, ⁵¹Газамың, Узаның, Пасеяның, ⁵²Бесайың, Мегунымың, Непусымың, ⁵³Бакбугың, Хакупаның, Хархурың, ⁵⁴Баслутың, Мехиданың, Харшаның, ⁵⁵Баркосың, Сисераның, Теманың, ⁵⁶Несияның, Хатыпаның несиллери; ⁵⁷Сүлейманың хызматкәрлериниң несиллеринден: Сотайың, Соперетиң, Перидамың, ⁵⁸Яглың, Дарконың, Гидолың, ⁵⁹Шепатяның, Хатылың, Покерет Хасебайымың ве Амоның несиллери. ⁶⁰Әхли ыбадатхана хызматкәрлериниң ве Сүлейманың хызматкәрлериниң несиллериниң жеми үч йүз тогсан ики адам болды.

⁶¹Телмеладан, Телхаршадан, Керупдан, Адондан ве Иммерден чыканлар, йөне өз уругларыны, өз аслыны я-да өзлериниң Ысрайыла

дегишлидиклерини субут эдип бил-медиклер шуларды: ⁶²Делаяның, Тобьяның ве Некоданың несиллери: алты йүз кырк ики адам; ⁶³шейле хем руханылардан: Хобаяның несиллери, Хакосың несиллери ве гилгатлы Барзыллайың гызларындан аял алып, оларың ады билен атландырылан Барзыллайың несиллери. ⁶⁴Булар өз язгыларыны несиллери боюнча хасаба алнанларың арасындан гөзледилер, эмма тапып билмедилер. Шонун үчинем олар галп руханылар хөкмүнде руханылыкдан чыкарылдылар. ⁶⁵Хәким олара Урымы ве Туммымы ^a уланып билйән руханы тапылянча, иң мукадес нахардан иймезлиги табырды. ⁶⁶⁻⁶⁷Еди мүн үч йүз отуз еди аялдыр эркек хызматкәрлери хем-де ики йүз кырк бәш эркек ве аял айдымчылары хасап этмәнинде, әхли халкың саны кырк ики мүн үч йүз алтмышды. ⁶⁸⁻⁶⁹Оларың дөрт йүз отуз бәш дүеси ве алты мүн еди йүз йигрими саны-да эшеги барды. ⁷⁰Кәбир уругбашылар иш үчин пешгешлер бердилер. Хәким хазына йигрими гадак ^b төвереги алтын, элли леген, бәш йүз отуз лай руханы эшигини берди. ⁷¹Кәбир уругбашылар болса гурлушык газнасына секиз ярым батман ^c төвереги алтын, алтмыш бәш батман ^c күмүш бердилер. ⁷²Халкың галан бөлегиниң берен затлары, секиз ярым батман төвереги алтын, элли секиз батман ^d күмүш ве

алтмыш еди лай руханы эшигинден ыбарат болды.

⁷³Руханылар, левилер, халкың кәбири, ыбадатхана дервезебанлары, айдымчылары, хызматкәрлери ве бүтин ысрайыл халкы өз галаларында орнашдылар.

Единжи ай геленде, ысрайылларың хеммеси өз галаларындадылар.

8-нжи бап

Эзра халка кануны окуп берйәр

¹Әхли халк эдил бир адам ялы болуп, Сув дервезесиниң өңүндәки мейданча йыгнанды. Онсоң олар руханы ве мүрзе Эзрадан Реб тарапындан Ысрайыла берлен Мусаның Төврадыны гетирмегини сорадылар. ²Шейдип, единжи айың биринжи гүни ^e Эзра Төврадыны халкың өңүне гетирди. Диңләп, эркеклердир аялларың ве бейлеки дүшүнип билжеклериң хеммеси ол ердеди. ³Онсоң ол Сув дервезесиниң өңүндәки мейданчада эркеклериң ве аялларың ве бейлеки дүшүнип билжеклериң өңүнде ир эртирден гүнортана ченли оны окады. Бүтин халк Төврады үнс берип диңледди. ⁴Мүрзе Эзра йөрите шу максат үчин гурлан агач секиниң үстүнде дурды. Онун саг гапдалында Матыгта, Шема, Аная, Урия, Хилкия ве Магасея, чеп гапдалында болса Педая, Мишайыл, Малкия, Хашум, Хашбадана, Закаря

^a 7:65 *Урым ве Туммым* – Худайың ислегини билмек үчин руханылар тарапындан уланылян ики саны даш. Сөзлүге серет.

^b 7:70 *Йигрими гадак* – еврейче *бир мүн дарик*. Бу такм. 8,5 кг деңдир.

^c 7:71 *Секиз ярым батман* – еврейче *йигрими мүн дарик*. Бу такм. 170 кг деңдир.

^c 7:71 *Алтмыш бәш батман* – еврейче *ики мүн ики йүз мина*. Бу такм. 1300 кг деңдир.

^d 7:72 *Элли секиз батман* – еврейче *ики мүн мина*. Бу такм. 1200 кг деңдир.

^e 8:2 *Единжи айың биринжи гүни* – бу 8-нжи октябрдыр.

ве Мешуллам дагы дурдулар. ⁵Эзра бүтин халкың гөзүңиң алнында китабы ачды. Ол хеммеден ёкарда дурды. Ол китабы ачанда, бүтин халк өр турды. ⁶Онсоң Эзра Бейик Худай Реббе алкыш айтды. Эхли жемагат элини ёкары галдырып: «Омын. Омын» дийип жогап берди. Соңра олар йүзлерини ере берип, Реббе сежде этдилер. ⁷Соңра олар ерлеринден туруп, херси өз еринде дурдулар. Левилер: Ешува, Баны, Шеребя, Ямын, Акуп, Шабетай, Ходыя, Магасея, Келита, Азаря, Ёзабат, Ханан, Пелая дагы халка кануны дүшүндирдилер. ⁸Олар китапдан, Худайың канунындан жикме-жик окап, онуң манысыны халка дүшүндирдилер. ⁹Кануның сөзлерини эшиденде, халк аглады. Онсоң хәким Нехемя, руханы хем мүрзе Эзра ве кануны дүшүндирйән левилер халка йүзленип, шейле дийдилер: «Бу гүн Худайыңыз Реб үчин мукадес гүндүр. Шонуң үчин яс тутуп аглашмаң! ¹⁰Барың яглы эт ийиң, сүйжи шерап ичиң. Биширмәге зады ёклара пай ибериң, чүнки бу гүн Реббимиз үчин мукадес гүндүр. Гам чекмән, чүнки Таңрымызың эчилйән шатлыгы сизе гүйч-кувват берер». ¹¹Шейдип, левилер: «Үмсүм болуң, бу гүн мукадес гүндүр, гамгын болмаң!» дийип, халкы көшешдирдилер. ¹²Онсоң бүтин халк ийип-ичип, өзлеринде бар затларыны башгалар билен пайлашып, улы шагалаң этмәге гитдилер. Чүнки олар окалып берлен сөзлере дүшүнипдилер.

Чатма байрамы

¹³Икиленжи гүн бүтин халкың уруг-башылары, руханылардыр левилер

билен биле мүрзе Эзраның янына кануның сөзлерини өвренмәге үйшдүлөр. ¹⁴⁻¹⁵Олар канунда: «Ысрайыл халкы единжи айда байрамчылык дөврүнде чатмаларда яшасын. „Далара чыкып, зейтун, игде, мирт, палма ве бейлеки гырымсы агачларың шахаларыны гетирип, канунда язылышы ялы чатма гуруң!“ дийип, өзлериниң эхли галаларында ве Иерусалимде жар чекдирип мәлим этмеклерини Реб Муса аркалы табшырды» дийлен язгыны тапдылар. ¹⁶Онсоң адамлар шахалар гетирип, хер ким өз өйүниң үчеклеринде, ховлуларында, Худайың өйүниң ховлуларында, Сув дервезесиниң, Эфрайым дервезесиниң янындакы мейданчаларда өзлерине чатма дикдилер. ¹⁷Есирликден гайдып геленлериң эхлиси чатма дикип, онда вагтлайын болдулар. Чүнки Нунуң оглы Ешуваның дөврүнден тә шол гүне ченли ысрайыл халкы бейле зат этмәнди. Олар шейле улы шады-хоррамлык этдилер. ¹⁸Байрамчылыгың биринжи гүнүнден ахыркы гүнүне ченли Эзра хер гүн Худайың Төврадындан окады. Олар еди гүнләп байрам этдилер. Секизленжи гүн болса буйрулышы ялы, мукадес йыгнак гечирилди.

9-нжы бап

¹Единжи айың йигрими дөрдүне ысрайыл халкы агыз беклемәге йыгнанышды. Олар жул гейнип, башларындан гум соврупды. ²Ысрайыллар эхли кесе ерлилерден өзлерини айрып, өз гүнәлерини, ата-бабаларының этмишлерини боюн алдылар. ³Дуран ерлеринден өр туруп, гүнүң дөртден бир бөлөгини өз Худайы Реббиң Төврадыны окап гечирдилер ве бейлеки

дөртден биринде болса гүнәлерини боюн алып, өз Худайы Реббе сежде этдилер. ⁴Левилериң секисинде Ешува, Баны, Кадмыел, Шебаня, Бунны, Шеребя, Баны ве Кенаны дагы дурдулар. Олар гаты сес билен Худайы Ребби чагырдылар. ⁵Онсоң левилер Ешува, Кадмыел, Баны, Хашабнея, Шеребя, Ходыя, Шебаня ве Петахя дагы шейле дийдилер: «Өр туруң ве эзелден эбедә ченли болан Худайыңыз Ребби шөхратландырың! Я Реб, алкышлардан, өвгүлөрдөн үстүн болан шөхратлы адыңа алкыш болсун!»

Тутуш халк тоба эдйәр

⁶Эзра шейле дийди «Реб Сен, диңе Сенсиң. Гәги, аршы әхли йылдызлары билен, Ери ве ондакы барча затлары, деңизлери ве олардакы әхли жанлы-жандарлары ярадан Сенсиң. Хеммесине Сен жан берйәң. Гөгүң гошунлары Саңа сежде эдйәрлер. ⁷Я Бейик Худай, Ыбрамы сайлап, оны бабыллыларың Ур галасындан чыкарып, оңа Ыбрайым адыны берен Сенсиң. ⁸Өз хузурында йүрегини садык тапып, кенганларың, хетлериң, аморларың, перизлериң, ябусларың, гиргашларың юрдуны несLINE бермек хакда онуң билен әхт эдишен ве әхтини ерине етирен адалатлы Худайсың. ⁹Сен ата-бабаларымызың Мүсүрдә башындан инен күлпетлерини гөрдүң; Гызыл деңзиң^а кенарындакы перятларыны эшитдиң. ¹⁰Фараоның гаршысына, онуң әхли хызматкәрлериңиң ве онуң юрдуның әхли илатының гаршысына аламатлар, гудратлар гөркездиң. Чүнки Сен оларың бизиң ата-

ларымыза гаршы текепбирлик билен херекет эдендиклерини билйәрдиң. Сен Өзүне шу гүнлөре ченли өчмөжек шөхратлы ат газандың. ¹¹Деңзиң ортасында гуры ерден гечерлери ялы, Сен оларың өнүнде деңзи икә бөлдүң. Оларың ызларындан ковалаянлары болса чуңлуга, даш бөлеги ялы мөвч урян сувлара ташладың. ¹²Үстесинедә, олар гүндизлерине булут сүтүни билен угур гөркезип, гижелерине от сүтүни билен йөремели ёлларыны ягтылтдың. ¹³Сен Синай дагының депесине инип, гөкден олар билен гүрлешдиң. Олар догры хөкүмлер, хак канунлар, оңат парзлар хем табшырыклар бердиң. ¹⁴Өз мукадес Сабат гүнүни олар аян этдиң. Гулуң Мусаның үсти билен олар табшырыклар, парзлар ве канунлар бердиң. ¹⁵Ажыганларында, гөкден чөрөк индердиң, сувсанларында, гаядан сув чыкардың. Бержек дийип вада эден юрдуңы гидип эелемеги Сен олар эмр этдиң. ¹⁶Эмма ата-бабаларымыз текепбирлик хем бойнуёгынлык этдилер, Сениң табшырыкларыңа гулак асмадылар. ¹⁷Гулак асмакдан боюн товлап, оларың арасында Сениң гөркезен гудратларыны ятдан чыкардылар. Олар бойнуёгынлык эдип, Мүсүрдәки гулчулыкларына доланып бармак үчин өзлерине ёлбашчы белледилер. Эмма Сен гечиримли, мерхеметли, рехимдар, гиң гөвүнли ве садык сөйгә бай Худай. Сен олары терк этмедиң. ¹⁸⁻¹⁹Олар хатда өзлерине гөле хейкелини ясап: „Сизи Мүсүрдән чыкаран худай, ине, шудур!“ дийип, Саңа эрбет дил етиренлериндеде, бейик рехимдарлыгың үчин Сен

^а 9:9 Гызыл деңиз – еврейче Гамыш деңзи.

олары чөлде еке ташламадың. Олара ёл гөркезмәге гүндизлерине булут сүтүнини, гижелерине-де йөрөжек ёлларыны ягтылдып, гитмели угурларыны гөркезер ялы от сүтүнини депелеринден айырмадың. ²⁰Олара өвүт бермек үчин пайхаслы Рухуңы бердин. Маннаны оларың агзындан кесмедин, сувсанларында сув бердин. ²¹Олары кырк йыллап чөлде экледин, хич зада зар этмедин. Оларың эшиклери көнелмеди, аяклары габармады. ²²Олара патышалыклары, халклары берип, хер бир күнжеги дең пайладың. Шейдип, олар Хешбон патышасы Сихоның юрдуны ве Башан патышасы Огуң юрдуны эледилер. ²³Несиллерини гөгүң йылдызлары кимин көпелдип, олары элемәге барарсыңыз дийип аталарына айдан юрдуңа гетирдин. ²⁴Оларың несиллери гелип, юрды эледилер. Сен юрдуң илатыны, кенганлары олара боюн эгдирдин. Халанларыны этсинлер дийип юрдуң халкларыны патышалары билен бирликде оларың эллерине бердин. ²⁵Шейдип, олар галалы шәхерлери, мес топраклы ерлери басып алдылар. Ичи онат затлардан долы өйлери, газылан гуюлары, үзүм багларыны, зейтун багларыны, көп санлы мивели агачлары эледилер. Шейдип, олар ийип дойдулар, семредилер. Сениң улы сахаватыңдан леззет алдылар.

²⁶Муңа гарамаздан, олар гулак асмазак болдулар. Олар Саңа гаршы питне турзуп, Сениң кануныңы йигрендилер. Саңа тарап өврүлмелидиклерини дуйдуран пыгамберлериңи өлдүрдилер. Саңа эрбет дил етирдилер. ²⁷Шонуң үчинем Сен олары душманларының элине бердин. Душманлары олар эзъет бердилер. Хорлук чекйөркөлөр,

олар Саңа налыш этдилер. Сен оларың наласыны гөкден эшитдин. Бейик рехимдарлыгың билен ысрайылары душман элинден халас эдер ялы халасгәрлер бердин. ²⁸Эмма жанлары арам тапан бадына, олар Сениң өңүнде ене-де пислик этдилер. Сен олары душманларының элинде галдырдың. Душманлары оларың үстүнден агалык сүрдүлөр. Йөне олар ене Саңа налыш эделеринде, Сен гөкден оларың наласына гулак салдың. Рехимдарлыгың билен олары энчеме гезек халас этдин. ²⁹Сен олара Өз кануныңа тарап өврүлмеклерини дуйдурдың. Эмма олар шонда-да текепбирлик эдип, Сениң табшырыкларыңа боюн эгмедилер; хөкүмлериңи бержай этселер, яшажакдыкларыны билселер-де, хөкүмлериңи рет этдилер. Олар геришлерини йүкден совуп, бойнуёгынлык этдилер, динлемедилер. ³⁰Сен энчеме йыллап, олар билен сабырлы болдун. Пыгамберлериң аркалы, Өз Рухуң билен олар дуйдурдың. Эмма шонда-да олар гулак асмадылар. Шонуң үчин хем Сен олары юртларың халкларының элине бердин. ³¹Эмма Өз түкәнмез рехимдарлыгың билен олары бүтинлей ёк этмедин я-да терк этмедин. Чүнки Сен мерхеметли, рехимдар Худайсың.

³²Эй, әхтини ве садык сөйгүсини саклаяң Худайымыз! Бейик, гудратлы хем хайбатлы Худай! Ашур патышаларының дөврүнден тә шу гүне ченли патышаларымызың, баштутанларымызың, руханыларымызың, пыгамберлеримизиң, ата-бабаларымызың, Сениң халкың болан бизиң башымыздан инен жебир-жепалар Сениң гөзүне аз гөрүнемесин. ³³Башымыздан инен әхли жезаларда Сен адалатлы болдун. Чүнки Сен вепалы болсаң-да, биз эрбетлик этдик.

³⁴Патышаларымыз, баштутанларымыз, руханыларымыз ве ата-бабаларымыз Сеңиң кануныңы тутмадылар. Сеңиң берен табшырыкларыңа, дуйдурышларыңа гулак асмадылар. ³⁵Олар өз патышалыкларыңда, Сеңиң берен болчулыгыңда, Сеңиң берен гиң ве мес топраклы меканыңда Саңа гулук этмедилер, өз пис ишлеринден эл чекмедилер. ³⁶Ине, биз шу гүне ченли гулдурыс. Мивесини, ныгматыны ийсинлер дийип ата-бабаларымыза берен юрдунда биз гулдурыс. ³⁷Мундан өңйән бол хасыл болса гүнәлеримиз зерарлы Сеңиң үстүмизден гоян патышаларыңа гидйәр. Олар бизиң ве мал-гараларымызың үстүнден иследиклериче хөкүм сүрйәрлер. Биз болсак, агыр мушакгат ичиндедирис».

³⁸Бу затларың хеммеси үчин биз Сеңиң билен язмача берк әхт эдишйәрис. Бу мөхүрли хата баштутанларымызың, левилеримизиң ве руханыларымызың атлары язылар.

10-нҗы бап

¹Мөхүрли хата ады языланлар:

Хакаляның оглы хәким Нехемя, Сидкия, ²Серая, Азаря, Ермая, ³Пашхур, Амаря, Малкыя, ⁴Хатуш, Шебаня, Маллук, ⁵Харым, Меремот, Абадя, ⁶Даныел, Гинетон, Барук, ⁷Мешуллам, Абыя, Миямын, ⁸Магазя, Билгай, Шемагя – булар руханылардыр.

⁹Левилер: Азанының оглы Ешува, Хенададың огулларыңдан Биннуй, Кадмыел. ¹⁰Оларың доганлары Шебаня, Ходыя, Келита, Пелая, Ханан, ¹¹Мика, Рехоп, Хашабя, ¹²Закур, Шеребя, Шебаня, ¹³Ходыя, Баны, Бенину.

¹⁴Халк ёлбашчыларыңдан: Парош, Пахатмовап, Эйлам, Зату, Баны, ¹⁵Бунны, Азгат, Бебай, ¹⁶Адонья, Бигвай, Адин, ¹⁷Атер, Хизкия, Азур, ¹⁸Ходыя, Хашум, Безай, ¹⁹Харып, Анатот, Небай, ²⁰Магыгаш, Мешуллам, Хезир, ²¹Мешезабел, Садок, Ядува, ²²Пелатя, Ханан, Аная, ²³Хошея, Хананя, Хашуп, ²⁴Халлохеш, Пилха, Шобек, ²⁵Рехум, Хашабна, Магасея, ²⁶Ахыя, Ханан, Анан, ²⁷Маллук, Харым, Багана.

Кануны сакламак барадакы шертнама

²⁸⁻²⁹Галан халк, руханылар, левилер, ыбадатхана дервезебанлары, айдымчылары, хызматкәрлери ве Худайың канунына уймак үчин өзлерини ерли халклардан бөлүп айранларың хеммеси – оларың аяллары, огул-гызлары, кануна дүшүнип билйәнлериң бары өз гарындашлары ве оларың беглери билен бирлешдилер. Олар Худайың гулы Мусаның үсти билен берлен кануна гөрә яшамага, Хөкмүрован Реббимизиң әхли табшырыкларыны, хөкүмлерини, парзларыны саклап, олары бержай этмәге ант ичдилер, ерине етирмейәнлери болса нәлетледилер. ³⁰Биз ерли халклар билен гыз алшып-беришмерис. ³¹Эгер ерли халклар Сабат гүни сатмага харытлар я-да галла гетирселер-де, биз олардан Сабат ве мукаддес гүнлерде хич зат сатын алмарыс. Хер единжи йыл биз ере дынч берерис хем-де алгыларымызың барыны гечерис.

³²⁻³³Шейле хем биз хер йыл бир мысгал күмши^а, Худайымызың өйүниң

^а 10:32-33 *Бир мысгал күмши* – еврейче *шекелиң үчден бири*. Бу такм. 4 гр деңдир.

хызматы үчин бермеги өзүмизе борч эдиндик. Бу күмүш хөдүр чөреги, хемишелик галла садакасы, хемишелик якма гурбанлыгы, Сабат гүнлери, Тэзе Ай байрамлары ве бейлеки байрамлар, мукаддес садакалар, Ысрайылы гүнөсинден саплама гурбанлыклары үчин уланылар. ³⁴Биз халк, руханылар ве левилер биче атышып, хер йыл белленен вагтларда Худайымызың өйүне одуны хайсы уругың гетирмелидигини шертлешдик. Бу одунлар канунда язылышы ялы, Худайымыз Реббин гурбанлык сыпасында якылмалыды. ³⁵Еримизиң илкинжи хасылыны ве хер бир агачдан өнен илкинжи мивелери хер йыл Реббин өйүне гетирмеги өзүмизе борч эдинйэрис. ³⁶Канунда язылышы ялы, новбахар огулларымызы Худайың өйүндө хызмат эдйэн руханыларың янына гетирип, илкинжи мал-гараларымызы, сүрүлеримиизиң илки болан өкүзчелерини, гоюнгечилеримиизиң илкинжи эркек овлак-гузуларыны олара элтип берерис. ³⁷Хер йыл илкинжи галладан эдилен хамыры, өз садакаларымызы, дүрли мивелери, тэзе шерабы, ягы руханылара, Худайымызың өйүниң аммарларына табшырарыс. Еримизден өнйэн хасылың ондан бир бөлегини левилере берерис. Чүнки галаларымызда левилер хасылың ондан бирини йыгнаярлар. ³⁸Левилер хасылың ондан бирини йыгнаяркалар, Харун неслинден бир руханы оларың янында болар. Левилер хем өзлери үчин топланан тутуш хасылың ондан бир бөлегини Худайымызың өйүниң аммарларына табшырарлар. ³⁹Чүнки ысрайыл халкы ве левилер галланы, тэзе шерап ве яг садакасыны аммарлара гетирмелидирлер. Ол ерде мукаддес ериң гап-гачлары,

хызмат эдйэн руханылар, дөвезебанлардыр айдымчылар боляндыр.

Биз Худайымызың өйүни терк этмерис.

11-нжи бап

Иерусалимде яшаян адамлар

¹Халк баштутанлары Иерусалимде яшадылар. Илатың галаны биче атышып, мукаддес шэхер болан Иерусалимде яшар ялы, хер он машгаладан бирини сайладылар. Галан докузысы болса бейлеки галаларда галдылар. ²Халк Иерусалимде яшамага мейлетин ислег билдиренлериң хеммесине ак пата берди.

³Иерусалимде месген тутанлар велят баштутанларыды. Йөне руханылар, левилер, ыбадатхана хызматкэрлери, Сүлейманың хызматкэрлериң несиллери ве бейлеки ысрайыл адамларының херси Яхуданың галаларындакы өз галасында, өз мүлкүндө месген тутдулар. ⁴Яхуда ве бенямин тирелериниң кэбирлери Иерусалимде яшадылар. Яхуда тирелеринден: Закаряның агтыгы, Узыяның оглы Атая. Онуң ата-бабаларына Пересиң неслинден болан Амаря, Шепатя, Махалалел дегишлидир. ⁵Колхозениң агтыгы, Баругың оглы Магасея. Онуң ата-бабаларына Хазая, Адая, Ёярып ве Закаря дегишлидир. Булар Яхуданың оглы Шилоның неслинденди. ⁶Иерусалимде месген тутан Пересиң эхли несиллери дөрт йүз алтымыш секиз эдермен уршужылардан ыбаратды.

⁷Бенямин тиресиниң адамлары: Ёгедиң агтыгы, Мешулламың оглы Саллу. Онуң ата-бабаларына Педая, Колая, Магашея, Итиел ве Ешагя

дегишлидир. ⁸Саллунуң яқын гарын-дашлары Габай хем Саллай. Жеми докуз йүз йигрими секиз беняминли Иерусалимде яшайды. ⁹Зикриниң оглы Ёвел оларың ёлбашчысыды. Хасенуваның оглы Яхуда болса шәхериң үстүнден баштутанлык эдйән икинжи адамды.

¹⁰Руханылардан: Ёярыбың оглы Едая ве Якин. ¹¹Мешулламың агтыгы, Хилкияның оглы Серая. Онуң ата-бабаларына Садоқ, Мераёт ве Худайың өйүниң баштутаны болан Ахытуп дегишлидир. ¹²Оларың Худайың өйүниң ишини эдйән гарындашларының жеми секиз йүз йигрими ики адамды. Ата-бабалары Эмасы, Закаря, Пашхур ве Малкыя болан Пелалының агтыгы, Ерохамың оглы Адая. ¹³Онуң доганлары, уругбашылары ики йүз кырк икиди. Азарелиң оглы, Ахзайың агтыгы Эмашсай. Онуң ата-бабаларына Мешиллемот ве Иммер дегишлидир. ¹⁴Оларың доганлары бир йүз йигрими секиз эдермен уршужыларды. Оларың ёлбашчысы Хагедолымың оглы Забдыелди.

¹⁵Левилерден: Азрыкамың агтыгы, Хашубың оглы Шемагя. Онуң ата-бабаларына Хашабя ве Бунни дегишлидир. ¹⁶Левилериң баштутанларыңдан болан, Худайың өйүниң дашаркы ишлерине середйән Шабетай ве Ёзабат. ¹⁷Дилегде шүкүр этмәге башлананда өңүни башлаян, Асафың неслинден болан Забдының агтыгы, Миканың оглы Матаня. Доганларының арасында онуң орунбасары Бакбука; Едутуның неслинден Галалың агтыгы, Шаммуваның оглы Абда барды. ¹⁸Мукаддес шәхерде яшаян левилериң жеми ики йүз сегсен дөртди. ¹⁹Дервезебанлар Акуп, Талмон ве онуң

дервезелери саклаян доганлары бир йүз етмиш икиди. ²⁰Бсрайылың, руханыларың ве левилериң галанлары болса Яхуданың әхли галаларында, өз мүклериндедилер. ²¹Эмма ыбадатхана хызматкәрлери Офелде яшайдылар. Сиха билен Гишпа олара ёлбашчылык эдйәрдилер. ²²Иерусалимдәки левилериң ёлбашчысы Узыды. Ол Хашабяның агтыгы, Банының оглудыр. Онуң ата-бабаларына Худайың өйүнде гуллуқ эдйән айдымчылардан болан Асафың неслинден Матаня ве Мика дегишлидир. ²³Патыша тарапындан олара дегишли йөрите перман барды ве айдымчыларың хер гүни үчин азык харжы белленипди. ²⁴Яхуда неслиниң Зера уругындан Мешезабелиң оглы Петахя халка дегишли хер бир иште патышаның янында векилчилик эдйәрди.

Бейлеки галалардакы ве обалардакы халк

²⁵Халкың көп бөлеги обаларда, өз экин мейданларының янында яшадылар. Яхуда халкының кәбирлери Кирятарбада, Дибонда, Екабсеелде ве оларың төверегиндәки обаларда яшадылар. ²⁶Олар шейле хем Ешувада, Моладада, Бейтпелетде, ²⁷Хасаршугалда, Беершебада ве онуң обаларында месген тутдулар. ²⁸Олар Зиклаг галасында, Меконада ве онуң голайындакы обаларда яшайдылар. ²⁹Эйрриммонда, Соргада, Ярмутда, ³⁰Зановада, Адулламда ве бу галаларың янындакы обаларда яшайдылар. Олар Лакышда, онуң голайындакы мейданларда, Азекада ве онуң обаларында яшайдылар. Олар Беершебадан Хинном дересине ченли

аралыкта месген тутдулар. ³¹Бен-ямин огуллары, Гебада, Микмашда, Аяда, Бейтелде, голайдакы обаларда, ³²Анатотда, Нопда ве Ананяда, ³³Хасорда, Рамада ве Гитайымда, ³⁴Хадытда, Себогымда ве Небаллатда, ³⁵Лотда, Онода ве Хүнэрментлер дересинде месген тутдулар. ³⁶Яхудада яшаян левилериң кэбир топарлары беняминлере гошулдылар.

12-нжи бап

¹Шеялтыелиң оглы Зерубабыл ве Ешува билен гелен руханылардыр левилер:

Серая, Ермея, Эзра, ²Амаря, Маллук, Хатуш, ³Шеканя, Рехум, Меремот, ⁴Ыдо, Гинетой, Абыя, ⁵Миямын, Магадя, Билга, ⁶Шемагя, Ёярып, Едая, ⁷Саллу, Амок, Хилкия, Едая. Ешуваның дөврүнде булар өз доганларының ве руханыларың баштутанларыдылар.

⁸Левилер: Ешува, Биннуй, Кадмыел, Шеребя, Яхуда ве Матаня өз доганлары билен шүкүр эдиленде ёлбашчылык эдйэрдилер. ⁹Оларың доганлары Бакбука билен Унны хем ыбадат эдиленде оларың гаршысында дурардылар. ¹⁰Ешува Ёякымың атасыдыр. Ёякым Эляшыбың атасыдыр. Эляшып Ёяданың атасыдыр. ¹¹Ёяда Ёнатаның атасыдыр. Ёнатан Ядуваның атасыдыр.

¹²Ёякымың баш руханы болан дөврүнде шу руханылар уругбашылар болупдылар: Серая уругындан Мерая, Ермея уругындан Хананя, ¹³Эзра уругындан Мешуллам, Амаря уругындан Ехохонан, ¹⁴Мелику уругындан Ёнатан, Шебаня уругындан Юсуп, ¹⁵Харым уругындан Адна, Мераёт

уругындан Хелкай, ¹⁶Ыдо уругындан Закаря, Гинетон уругындан Мешуллам, ¹⁷Абыя уругындан Зикри, Минямын уругындан ве Могадя уругындан Пилтай, ¹⁸Билга уругындан Шаммува, Шемагя уругындан Ёнатан, ¹⁹Ёярып уругындан Матеная, Едая уругындан Узы, ²⁰Саллай уругындан Каллай, Амок уругындан Эбер, ²¹Хилкия уругындан Хашабя, Едая уругындан Нетанел.

Руханы ве леви уругларының язгысы

²²Бу язга Эляшыбың, Ёяданың, Ёхананың ве Ядуваның дөврүнде леви уругбашылары гиризилди. Шейлехем Дарюш парсың дөврүне ченли болан руханылар язылды. ²³Левилериң уругбашылары тарых язгыларына Эляшыбың оглы Ёхананың дөврүне ченли язылгыдылар. ²⁴Левилер баштутанлары Хашабя, Шеребя ве Кадмыелиң оглы Ешува бир тарапта, доганлары-да бейлеки тарапта дуруп, Худайың гулы Давудың табшырышы ялы, гезек-гезегине алкыш окуп, шүкүр эдйэрдилер. ²⁵Матаня, Бакбука, Абадя, Мешуллам, Талмон ве Акуп ыбадатхана дервезелериниң янындакы аммарлары гораян дервезебанларды. ²⁶Бу адамлар Ёсадагың агтыгы Ешуваның оглы Ёякымың хем-де хэким Нехемяның, шейле-де руханы, мүрзе Эзраның дөврүнде яшадылар.

Иерусалимиң дивары Худая багыш эдилйэр

²⁷Иерусалим дивары Худая багыш эдиленде, левилери Иерусалиме гетиржек болуп, эхли ерлерден

гөзледилер. Левилер шатлык, шүкүрлердир ве айдымлар билен кимваллар, арфалар ве лиралар билен Иерусалим диварының багыш эдилиш дабарасыны беллемек үчин герекди. ²⁸⁻²⁹Айдымчылар Иерусалимиң төверегиндәки ерлерден, нетофалыларың обаларындан, шейле хем Бейтгилгалдан, Геба ве Азмавет этрапларындан йыгнандылар. Чүнки айдымчылар Иерусалимиң төверегинде өзлерине обалар гурупдылар. ³⁰Руханылар ве левилер өзлерини тәмизләнлеринден соң, халкы, дервезелери ве дивары-да тәмизледилер.

³¹Соңра мен Яхуда баштутанларыны дивара чыкардым. Дабаралы йөриш эдип, шүкүр эдйән ики улы топары белледим. Оларың бири диварың үсти билен сага, Дөкүн дervезесине тарап гитди. ³²Оларың ызындан Хошагя ве Яхуда баштутанларының ярысы, ³³Азаря, Эзра, Мешуллам, ³⁴Яхуда, Бенямин, Шемагя ве Ермея гитди. ³⁵Шейле хем эллери сурнайлы кәбир руханы огуллары: Шемагяның агтыгы, Ёнатаның оглы Закаря. Онуң ата-бабаларына Асафың уругындан Матаня, Микая ве Закур дегишлидир. ³⁶Онуң гарындашлары: Шемагя, Азарел, Милалай, Гилалай, Магай, Нетанел, Яхуда ве Хананы дагы йөредилер. Оларың эллеринде Худайың адамы Давудың саз гураллары барды. Мүрзе Эзра хем оларың өңүнден гитди. ³⁷Булак дervезесиниң янында өңлериндәки Давут шәхерине элтйән басганчаклардан диварың учудына чыкдылар. Давудың көшгүниң үстүнден гүндогара тарап йөрәп, Сув дervезесине гелдилер. ³⁸Шүкүр эдйәнлериң бейлеки топары диварың үсти билен йөрәп, чеп тарапа

гитдилер. Менем халкың ярысы билен буларың ызындадым. Биз Тамдыр диңиниң үсти билен гечип, Гиң дивара ченли йөредик. ³⁹Эфрайым дervезесиниң үстүнден Көне дervезесине, Балык дervезесине, Хананел диңине, Йүзлер диңине ве Гоюн дervезесине ченли гидип, Гаравул дervезесине етип дурдук. ⁴⁰Шүкүр эдйәнлериң ики топары Худайың өйүнде дурды. Мен хем янымдакы баштутанларың ярысы билен дурдум. ⁴¹⁻⁴²Мениң топарымда сурнай чалян шу руханылар барды: Элякым, Магасея, Минямын, Микая, Элөгейнай, Закаря, Хананя; айдымчылар: Магасея, Шемагя, Элгазар, Узы, Ехоханан, Малкыя, Эйлам ве Эзер барды. Айдымчылар өз ёлбашчылары Йизрахя билен айдым айтдылар. ⁴³Шол гүн олар көп гурбанлыклар берип шатландылар. Чүнки Худай олара улы шатлык эчилепди. Аяллардыр чагалар-да шатланышып, Иерусалимиң шовхуны алыслардан эшидилди.

Ыбадатхана жөгапкәрчиликлери

⁴⁴Шол гүн ыбадатхана үчин берилйән гатанчларың, илкинжи мивелериң ве ондан бирлериң сакланын аммарларына гөзөгчилер гоюлды. Олар руханылар ве левилер үчин канун тарапындан галаларың мейданларына гөрә кесгитленен пайлары йыгнамылдылар. Чүнки яхудалар руханыларың ве левилериң хызматындан хошалдылар. ⁴⁵Олар айдымчылар билен дervезебанларың, Давудың ве оглы Сүлейманың табшырыгыны бержай эдишлери ялы, өз Худайының хызматыны эдип, тәмизлик ишине серетдилер. ⁴⁶Чүнки овалдан, Давудың ве

Асафың гүнлеринде айдымчыларың ёлбашчысы барды. Худая алкыш ве шүкүр айдымлары айдыларды. ⁴⁷Зерубабылың ве Нехемяның дөврүнде бүтин ысрайыл халкы айдымчылара ве дервезебанлара гүнделик пай берйәрди. Шейле хем ысрайыллар левилере дегишли пайы айры гойярдылар. Левилер хем Харуның несиллерине дегишли пайы айры гойярдылар.

13-нжи бап

Нехемяның соңкы ишлери

¹Шол гүн олар халка Мусаның китабыны окап бердилер. Китапдан: «Аммон я-да Мовап халкы Худайың халкына асла гошулмалы дәлдир» диен язгыны тапдылар. ²Чүнки олар ысрайыл халкыны чөрек ве сув билен гаршыламан, гайтам, олары нәлетлесин дийип, Билгамы хакына тутдулар. Йөне Худайымыз нәлети ялканыша өвүрди. ³Халк бу кануны эшидип, кесеки миллетлерден боланларың барыны Ысрайылдан бөлүп айырды.

⁴⁻⁵Мундан озал Худайымызың өйүниң отагларына гөзегчи белленен ве Тобыяның гарындашы болан руханы Эляшып Тобыя үчин гиң бир отаг тайынлан экен. Өң шол отагда галла садакасыны, якымлы ыслы түтетгини, гап-гачлары табшырык боюнча левилере, айдымчылара ве дервезебанлара берилйән галланың, шерабың, ягың ондан бирини хем-де руханылар үчин гатанчлары саклаян экенлер. ⁶⁻⁷Бу затлар болян вагты мен Иерусалимде дәлдим, себәби Бабыл патшасы Артаксерксин отуз икинжи йылында мен онуң янына гитдим. Бираз вагт геченсоң, мен патышадан ругсат алып, Иерусалиме доландым.

Гелибем, Эляшыбың Худайың өйүниң ховлуларында Тобыя үчин бир отаг тайынлап, нәдогры иш эдендигини эшитдим. ⁸Муңа мениң гаты гахарым гелди. Тобыяның әхли өйгошларыны отагдан чыкарып зыңдым. ⁹Соңра мен буйрук берип, отаглары тәмизлетдим. Онсоң ыбадатхана гап-гачларыны, галла садакасыны, якымлы ыслы түтетгини ызына гетирип гойдум.

¹⁰Мен левилериң пайларының берилмәндигини хем эшитдим. Шонуң үчинем ыбадатханада хызмат эден левилер ве айдымчылар өз экин мейданларына гиден экенлер. ¹¹Мен баштутанлары язгарып, олардан: «Нәме үчин Худайың өйи терк эдилипдир?» дийип сорадым. Онсоң мен левилери ве айдымчылары йыгнап, олары өңки везипелерине гойдум. ¹²Соңра әхли яхудалар аммарлара галланың, шерабың, ягың ондан бирини гетирдилер. ¹³Аммарлара гөзегчи эдип, мен Шедемея руханыны, Садок мүрзәни, левилерденем Педаяны белледим. Оларың көмөкчиси эдип, Матаняның агтыгы, Закуруң оглы Хананы гойдум. Чүнки буларың хеммеси догручыл адамлар сайыларды. Инди оларың боржы доганларының хакыны пайламакды. ¹⁴Эй, Худайым, Сениң өйүң ве онуң хызматы үчин эден оңат ишлеримин әхлисини ядыңа сал.

¹⁵Шол гүнлер мен Яхудада кәбир адамларың Сабат гүни үзүм сыкяндыгыны, бугдай десселерини гетирип, эшеклерине йүкләп йөрендиклерини гөрдүм. Шейле хем олар Сабат гүни шерап, үзүм, инжир ве херхили йүклери Иерусалиме дашаярдылар. Онсоң мен олара Сабат гүни хич зат сатмалы дәлдигини дуйдурдым.

¹⁶Шәхерде яшаян сурлулар хем ба-лык ве дүрли харытлар гетирип, Са-бат гүни Иерусалимдәки яхуда хал-кына сатырдылар. ¹⁷⁻¹⁸Онсоң мен Яху-даның беглерине кәйәп, олар: «Сабат гүнүни харлап, бу эдйән ишиңиз нә-ме? Сизиң аталарыңыз хем шейле эт-мәнмиди? Ата-бабаларымызың шей-ле эденлиги зерарлы Худайымыз бу белалары бизиң башымыза, бу шәхе-риң башына гетирмәнмиди? Сиз Са-бат гүнүни харламак билен, Ысра-йылың үстүнден хас-да гүйчли га-зап индерйәрсиниң!» дийдим.

¹⁹Хер Сабат гүнүниң өңүсырасы, аг-шам гараңкы гатлышыберенде, мен Иерусалимиң дервезелериниң япыл-малыдыгыны табшырдым. Сабат геч-йәнчә, олар ачылмасын дийип буй-рук бердим. Онсоң мен Сабат гүни ичерик йүк гиризилмесин дийип, өз хызматкәрлеримиң бирнәчесини дер-везеде гойдум. ²⁰Шондан соң тәжир-лер ве дүрли харыт сатынлар бирки сапар гижәни Иерусалимиң дашында гечирдилер. ²¹Эмма мен олар: «Нәме үчин гижәни диварың дүйбүнде ге-чирйәрсиниң? Эгер ене шейле эдәйсе-ниң, менден әйгилиге гарашмаң!» ди-йип дуйдурыш бердим. Шондан соң олар Сабат гүни гелмедилер. ²²Соң-ра мен левилере өзлерини тәмизләп, мукаддес Сабат гүнүни тутмак үчин гелип, дервезелери горамаклыгы бу-юрдым. Эй, Худайым, мениң хайры-ма муны ятлап, мерхеметиң чәксиз-лигине гөрә, мени аман сакла! ²³Шол гүнлер мен ашдотлы, аммонлы ве мо-ваплы аялларә өйленен яхудылары-да

гөрдүм. ²⁴Оларың чагаларының яры ашдот дилинде гепләп, яхуда дилин-де гепләп билмейәрдилер, олар дүрли халкларың диллеринде геплейәрди-лер. ²⁵Онсоң мен оларә кәедим, нәлет-ледим, кәбирлерини урдум, сачлары-ны үтдүм. Оларә Худайың адындан ант ичирип, шейле дийдим: «Гызла-рыңызы оларың огулларына бермәң, огулларыңыза, өзүңизе оларың гыз-ларыны алмаң! ²⁶Ысрайыл патышасы Сүлейман шейле аяллар зерарлы гү-нә этмедими нәме? Көп миллетлериң арасында онуң ялы патыша ёкды. Ол Худайың халаныды. Худай оны бү-тин Ысрайылың үстүнден патыша этди, эмма кесеки миллетден болан аяллар оңа гүнә этдирдилер. ²⁷Инди биз сизиң хем кесеки миллетлерден аял алып, шейле пислик эдип, Худа-йымыза бивепалык эдйәндигиңиз ба-рада эшитмелими?»

²⁸Баш руханы Эляшыбың оглы Ехо-яданың огулларындан бири хоронлы Санбаллатың гиевсиди. Шонуң үчин мен оны янымдан ковдум. ²⁹Эй, Ху-дайым, оларың бу этмишини унут-ма. Чүнки олар руханылыга ыснат гетирдилер, руханыларың ве леви-лериң әтини боздулар.

³⁰Шейдип, мен халкы кесекилериң тәсиринден сапладым. Руханылар би-лен левилериң везипелерини пайлаш-дырып, херсиниң этмели ишлерини белледим. ³¹Мен вагтында одун би-лен үпжүн эдилишини, илкинжи ми-велериң гетирилишини ёла гойдум.

Эй, Худайым, мени ягшылыкда ятла!

